

รายงานการเดินทางไปราชการ ณ ประเทศญี่ปุ่น

๑. ชื่อโครงการ ขออนุญาตให้ข้าราชการในสังกัดไปศึกษาดูงาน ณ ประเทศญี่ปุ่น

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานศิลปกรรม งานวิจัยชิ้นงานศิลปกรรม
- เพื่อศึกษารูปแบบงานศิลปกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอนุรักษ์
- เพื่อศึกษาเรียนรู้แหล่ง ผลิต - ชื่อขายวัสดุ - อุปกรณ์ ที่ใช้ในการปฏิบัติงานอนุรักษ์

๓. กำหนดเวลา ระหว่างวันที่ ๒๖ เมษายน - ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖

๔. สถานที่

๑. พิพิธภัณฑ์บ้านญี่ปุ่นกลางแจ้ง(Japan Open-Air Folk House Museum Museum)
๒. มหาวิทยาลัยเมจิ(Meiji University)
๓. ร้านขายวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการทำงานซ่อมแซมและอนุรักษ์บ้านไม้ระดับมุกศิลปะญี่ปุ่นในประเทศไทยเพิ่มเติม ย่านอุเอโนะ กรุงโตเกียว จำนวน ๔ ร้าน
๔. สถาบันวิจัยมรดกทางวัฒนธรรมแห่งชาติ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น (Tokyo National Research Institute for Cultural Properties)
๕. พิพิธภัณฑ์อุปกรณ์ช่างไม้ทาเคนากะ (Takenaka Carpentry Tools Museum) เมืองโกเบ จังหวัดเฮียวโงะ
๖. พิพิธภัณฑ์ศิลปะโคเซตสึ นากาโนชิม่า (Nakanoshima Kosetsu Museum of Art) เมืองโอซาก้า
๗. ร้านขายวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการทำงานซ่อมแซมและอนุรักษ์บ้านไม้ระดับมุกศิลปะญี่ปุ่นในประเทศไทยเพิ่มเติม ณ เมืองเกียวโต จำนวน ๘ ร้าน
๘. พิพิธภัณฑ์ปราสาทโอซาก้า(Osaka Castle)
๙. พิพิธภัณฑ์ Kaiyodo Figure Museum Figure Museum

๕. หน่วยงานผู้จัด วัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม

๖. หน่วยงานสนับสนุน วัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม

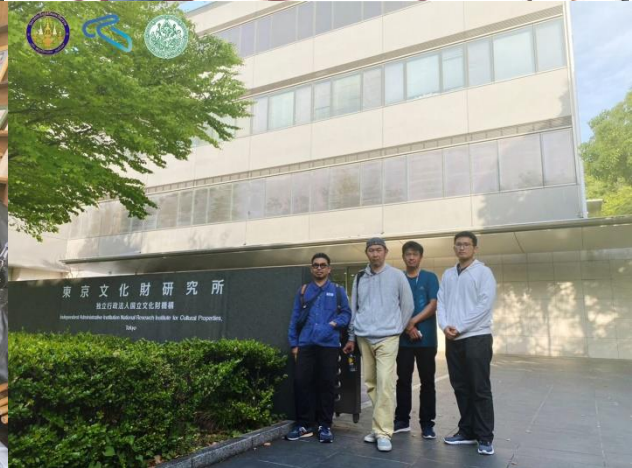
๗. กิจกรรม

วันพุธที่ ๒๖ เดือนเมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๖ คณะทำงานซ่อมแซมและอนุรักษ์บานไม้ประดับมุกลีลาปะญี่ปุ่นในประเทศไทย จำนวน ๕ ราย เดินทางจากสนามบินสุวรรณภูมิ ไปสนามบินนาริตะประเทศญี่ปุ่น และเข้าพักที่ Ueno Hotel, Tokyo, Japan

วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ เดือนเมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๖ ช่วงเช้า คณะทำงานซ่อมแซมและอนุรักษ์บานไม้ประดับมุกลีลาปะญี่ปุ่นในประเทศไทย จำนวน ๕ ราย เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์บ้านญี่ปุ่นกลางแจ้ง(Japan Open-Air Folk House Museum หรือ Nihon Minkaen Museum) โดยมี Futagami Yoko นักวิจัยสถาบันวิจัยมรดกทางวัฒนธรรมแห่งชาติ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น (National Research Institute for Cultural Properties, Tokyo) ให้แนะนำ เพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับลักษณะของบ้านญี่ปุ่นโบราณที่ปรากฏบนชิ้นงานบานไม้ประดับมุกลีลาปะญี่ปุ่น ช่วงบ่ายเดินทางไปพบอาจารย์ TAKAYUKI HONDA ที่มหาวิทยาลัยเมจิ(Meiji University) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบส่วนประกอบในชิ้นส่วนของบานไม้ประดับมุกลีลาปะญี่ปุ่น ของพระวิหารหลวง วัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม ที่มีประเด็นข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในการซ่อมแซมและอนุรักษ์

วันศุกร์ที่ ๒๘ เดือนเมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๖ คณะทำงานซ่อมแซมและอนุรักษ์บานไม้ประดับมุกลีปะ
ญี่ปุ่นในประเทศไทย จำนวน ๕ ราย เดินทางไปร้านขายวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการใช้งานในการทำงาน
ซ่อมแซมและอนุรักษ์บานไม้ประดับมุกลีปะญี่ปุ่นในประเทศไทยเพิ่มเติม ย่านอุเอโนะ กรุงโตเกียว ตามคำแนะนำ
จาก Yamashita Yoshihiko ผู้เชี่ยวชาญด้านการซ่อมแซมและอนุรักษ์งานไม้ประดับมุกลีปะญี่ปุ่น จำนวน ๔ ร้าน
และเข้าชมนิทรรศการบานไม้ประดับมุกลีปะญี่ปุ่นในประเทศไทย ของวัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม ณ
สถาบันวิจัยมรดกทางวัฒนธรรมแห่งชาติ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น (Tokyo National Research Institute for
Cultural Properties) โดยมี FUTAGAMI Yoko แผนกวิจัย เอกสารจดหมายเหตุและระบบสารสนเทศ เป็นผู้ให้การ
ต้อนรับ และนำชมนิทรรศการดังกล่าว

วันเสาร์ที่ ๒๙ เดือนเมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๖ คณะทำงานซ่อมแซมและอนุรักษ์บ้านไม้ประดับมุกศิลปะญี่ปุ่นในประเทศไทย จำนวน ๕ ราย เดินทางจากจังหวัดโตเกียวไปจังหวัดโอซาก้า เข้าพักที่ Luxcare Hotel, Osaka, Japan

วันอาทิตย์ที่ ๓๐ เดือนเมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๖ คณะทำงานซ่อมแซมและอนุรักษ์บ้านไม้ประดับมุกศิลปะญี่ปุ่นในประเทศไทย จำนวน ๕ ราย เข้าชมพิพิธภัณฑ์อุปกรณ์ช่างไม้ทาเคนากะ(Takenaka Carpentry Tools Museum) เมืองโกเบ จังหวัดเฮียวโงะ และเข้าชมพิพิธภัณฑ์พิพิธภัณฑ์ศิลปะโคเซ็ตสึ นากาโนชิม่า(Nakanoshima Kosetsu Museum of Art) เมืองโอซาก้า ตามคำแนะนำของคุณ Yamashita Yoshihiko ผู้เชี่ยวชาญด้านการซ่อมแซมและอนุรักษ์งานไม้ประดับมุกศิลปะญี่ปุ่น

วันจันทร์ที่ ๑ เดือนพฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖ คณะทำงานซ่อมแซมและอนุรักษ์บานไม้ประดับมุก ศิลปะญี่ปุ่นในประเทศไทย จำนวน ๕ ราย เดินทางไปร้านขายวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการใช้งานในการทำงาน ซ่อมแซมและอนุรักษ์บานไม้ประดับมุกศิลปะญี่ปุ่นในประเทศไทยเพิ่มเติม ที่เมืองเกียวโต โดยคุณ Yamashita Yoshihiko ผู้เชี่ยวชาญด้านการซ่อมแซมและอนุรักษ์งานไม้ประดับมุกศิลปะญี่ปุ่น เป็นผู้แนะนำ

วันอังคารที่ ๒ เดือนพฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖ คณะทำงานซ่อมแซมและอนุรักษ์บานไม้ประดับมุก ศิลปะญี่ปุ่นในประเทศไทย จำนวน ๕ ราย เดินทางเข้าชมพิพิธภัณฑ์ปราสาทโอซาก้า(Osaka Castle) และพิพิธภัณฑ์ Kaiyodo Figure Museum

วันพุธที่ ๓ เดือนพฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖ คณะทำงานซ่อมแซมและอนุรักษ์บานไม้ประดับมุกลีปะญี่ปุ่นในประเทศไทย จำนวน ๕ ราย เดินทางจากสนามบินคันไซประเทศญี่ปุ่น ไปสนามบินสุวรรณภูมิ ประเทศไทย

๘. คณะผู้แทนไทย

๑. นายธนาวัฒน์ ตราชูชาติ	นายช่างศิลปกรรมอาวุโส	สำนักช่างสิบหมู่
๒. นายเกษมสันต์ ยอดสง่า	นักวิชาการช่างศิลป์ปฏิบัติการ	สำนักช่างสิบหมู่
๓. นายมงคล กฤษนาวิณ	นายช่างประณีตศิลป์	สำนักช่างสิบหมู่
๔. นายสรรินทร์ จรัลนภา	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ	สำนักพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
๕. นายสุชาติ บุรณะ	เจ้าพนักงานวิทยาศาสตร์ชำนาญงาน	สำนักพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

๙. สรุปสาระของกิจกรรม

จากการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ ๒๖ เมษายน - ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ในครั้งนี้ ทำให้คณะทำงานซ่อมแซมและอนุรักษ์บานไม้ประดับมุกลีปะญี่ปุ่นในประเทศไทย ได้รับองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการซ่อมแซมและอนุรักษ์บานไม้ประดับมุกลีปะญี่ปุ่นในประเทศไทยเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก อาทิ ลักษณะของบ้านญี่ปุ่นโบราณที่ปรากฏบนชิ้นงานบานไม้ประดับมุกลีปะญี่ปุ่น จากการเข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์บ้านญี่ปุ่นกลางแจ้ง (Japan Open-Air Folk House Museum หรือ Nihon Minkaen Museum การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ด้านงานไม้ที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์บานไม้ประดับมุกลีปะญี่ปุ่นจากพิพิธภัณฑ์อุปกรณ์ช่างไม้ทาเคนากะ (Takenaka Carpentry Tools Museum) เมืองโกเบ จังหวัดเฮียวโงะ และขั้นตอน วิธีการที่เป็นสากลในการซ่อมแซมและอนุรักษ์ชิ้นงานศิลปกรรมประเภทต่างๆที่จัดแสดง ณ พิพิธภัณฑ์ศิลปะโคเซ็ตสึ นากาโนชิม่า (Nakanoshima Kosetsu Museum of Art) เมืองโอซาก้า

อีกทั้งยังได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจาก Futagami Yoko นักวิจัยสถาบันวิจัยมรดกทางวัฒนธรรมแห่งชาติ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น (National Research Institute for Cultural Properties, Tokyo) ในการให้การต้อนรับ นำชมนิทรรศการบานไม้ประดับมุกลีปะญี่ปุ่นในประเทศไทย ของวัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม ณ สถาบันวิจัยมรดกทางวัฒนธรรมแห่งชาติ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น (Tokyo National Research Institute for Cultural Properties) ซึ่งนิทรรศการดังกล่าว ได้อธิบายถึงประวัติความเป็นมาของวัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม ความเป็นมาของบานไม้ประดับมุกลีปะญี่ปุ่น ที่ปรากฏในพระอาราม และกระบวนการความร่วมมือกับสถาบันฯ ในการวิจัยเพื่อการอนุรักษ์ ตลอดจนผลการวิจัยที่จำแนกออกเป็นส่วนต่างๆ อาทิ วัสดุที่ใช้ในการทำงาน เทคนิคในการ

ซ่อมแซม เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมที่พบในชิ้นงาน สภาพสังคมและเศรษฐกิจในสมัยนั้น อีกทั้งการกำหนดอายุงานศิลปะในยุคเดียวกันเป็นต้น, TAKAYUKI HONDA อาจารย์มหาวิทยาลัยเมจิ (Meiji University) ที่ให้ความสำคัญอนุเคราะห์ในการตรวจสอบส่วนประกอบในชิ้นส่วนของบานไม้ประดับมุกศิลปะญี่ปุ่น ของพระวิหารหลวง วัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม ที่มีประเด็นข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในการซ่อมแซมและอนุรักษ์ เพื่อประโยชน์ต่อการนำไปใช้งานในอนาคตต่อไป และ Yamashita Yoshihiko ผู้เชี่ยวชาญด้านการซ่อมแซมและอนุรักษ์งานไม้ประดับมุกศิลปะญี่ปุ่น ที่ให้คำแนะนำในเรื่องร้านขายวัสดุ เครื่องมือช่างที่มีความพิเศษที่หาได้เฉพาะในประเทศญี่ปุ่นเท่านั้น เช่น ยางรัก ถ่านไม้ หินขัด สีว ไขมิด แปรง ตลอดจนสี และผงทองคำ ที่ควรนำมาใช้ในการดำเนินการซ่อมแซมและอนุรักษ์บานไม้ประดับมุกศิลปะญี่ปุ่นในประเทศไทย ของพระวิหารหลวง วัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมารามต่อไป

๑๐. ข้อเสนอแนะจากการจัดกิจกรรม

กรมศิลปากรเป็นหน่วยงานหลักที่ดูแลรักษา รักษา สืบทอดงานศิลปกรรมของชาติ ควรมีการส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรในกรมศิลปากร ได้มีการเดินทางศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้

ผู้สรุปผลการเดินทางไปราชการ

.....

(นายธนาวัฒน์ ตราชูชาติ)

นายช่างศิลปกรรมอาวุโส

.....

(นายเกษมสันต์ ยอดสง่า)

นักวิชาการช่างศิลป์ปฏิบัติการ

.....

(นายมงคล กฤษนาวิน)

นายช่างประณีตศิลป์